

СТАНОВИЩЕ

от проф. Дияна Добрева, доктор

относно с участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” по „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. методика на лечебната физкултура)”, обявен от Медицински университет- Медицински колеж, катедра „Рехабилитационни и профилактични здравни грижи ” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве на пълно работно време, обнародван в ДВ бр. 44/14.05.2026, стр. 240.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор” по „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. методика на лечебната физкултура)”, за нуждите на Медицински университет- Медицински колеж, катедра „Рехабилитационни и профилактични здравни грижи ”, участва един кандидат - доц. Мария Стамова Вакрилова Бечева, доктор

Представените от кандидатката документи отговарят на изискванията на Закон за развитието на академичния състав в Република България .

По настоящем Мария Стамова Вакрилова Бечева е Доцент в катедра “Рехабилитационни и профилактични здравни грижи” в МК към МУ-гр. Пловдив и Ръководител катедра “Рехабилитационни и профилактични здравни грижи” в МК към МУ- Пловдив

Мария Стамова Вакрилова завършва Френска езикова гимназия « Захари Стоянов» -гр. Сливен (1989 г.), и последователно Полувисш Медицински институт –гр. Пловдив - специалност рехабилитатор (1992 г.); НСА „В .Левски”- гр. София Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и туризъм” - Бакалавър, кинезитерапевт (2006г.); НСА „В .Левски”- гр. София Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и туризъм” - Магистър по кинезитерапия (2007г.); НСА „В .Левски”- гр. София Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и туризъм” - Доктор (2012г.). Има и придобита специалност „Медицинска педагогика“ СДО на МУ-Пловдив (2024г.)

Трудовият стаж на Мария Стамова Вакрилова Бечева започва през 1994 като рехабилитатор към Медицински център- гр. Стамболийски - Отделение по рехабилитация, където работи до 2000 г. За периода 2000- 2001 има реализирани клинични стажове в държавни Парижки болници (АР-НР)–Париж –Франция. За периода 2001-2008 г., работи като рехабилитатор в УМБАЛ „ Св

Георги", гр. Пловдив. От 2008 г до сега работи към Медицински университет-Пловдив, Медицински Колеж.

Учебно-педагогическа дейност

Преподавател по кинезитерапия и клинична и патокинезиологична диагностика на ОДА в двете магистърски програми "Рехабилитация, Уелнес, СПА и Балнеолечение" във ФОЗ на МУ-гр. Пловдив. Административен отговорник на магистърска програма-4 семестър "Рехабилитация, Уелнес, СПА и Балнеолечение" във ФОЗ на МУ-гр. Пловдив.

Мария Вакрилова Бечева има реализирани преподавателски мобилности по програма Еразъм с представени презентации и практическа работа в Брюксел, Намюр- (две посещения, второто с покана от Ecole Supérieure de Namur) и Лиеж-Белгия. Реализирани преподавателски мобилности в Лисабон и Дъблин с проведени лекционни часове. Обучение на стажанти и докторанти.

Свидетелство за нивото на преподавателската дейност на доц. Вакрилова- Бечева са участието и в продължаващо обучение и завършени квалификационни курсове, а именно: Обучение по дренажен лимфен масаж по Мишел Шулц в гр Бордо -Франция -2025; Обучение по ефективна процедура за борба с плагиатството във висшите учебни заведения-2023 год.; Обучение в съвременните тенденции и технологии на здравните грижи-2022 год.; Симулационно обучение в медицината -2021; Курс по предприемачество и иновации в медицината-2020-2021 год.; Обучение по FMT BASIC+PERFORMANCE-ноември 2019 год.; Обучение по FMT BASIC+PERFORMANCE-февруари 2019 год.; Семинар -Scopus в помощ на научноизследователската дейност-профили публикуване и цитиране.25.03.2019 МУ-Пловдив; Обучение по ергон терапия „Basic ERGON IASTM technique Course-2018; Нервно-мускулен тейпинг-горен квадрант -2015 год.; Мануална терапия – мобилизационни техники за цервико торакална област и горен крайник-2009 год.; Мануална терапия – мобилизационни техники за лумбо-сакрална област и долен крайник-2009 год.; Мануален лимфен дренаж-2009 год.; Мекотъканна мобилизация за цервико-торакална област и горен крайник-2008 год.

Научна и научно-приложна дейност

Мария Стамова Вакрилова Бечева е автор на три монографични труда, 128 научни статии и съобщения, 84 от които публикувани в научни списания в чужбина. Водещ автор в разработването на три учебника и шест ръководства предназначени за студентите от специалност „Рехабилитатор” в МК-гр. Пловдив

и за студентите в двете магистърски програми "Рехабилитация, Уелнес, СПА и Балнеолечение" във ФОЗ на МУ–гр. Пловдив.

Научно-приложната активност на кандидатката е допълнена от участие в поредица проекти, а именно: Проект с европейско финансиране и Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, № BG- RRP-2.004-0007-ОЗ по „Програма за стратегически изследвания и иновации за развитие на Медицински университет - Пловдив" (ПСНИИРМУП).; Национален проект № 22251052/04.11.22 Предмет: Реализация на програма: "Социална услуга по предоставяне на Мобилни социални екипи на територията на община Пловдив". Продължителност: 04.11.2022 – 30.09.2023 г.; Научен-образователен проект на Медицинския университет – гр. Пловдив. "Изследване на обезитет в юношеска възраст (14–18 г.) за гр. Пловдив – фактори и превенция." № Р-НО-1316/17.10.2025; Проект финансиран от дейности „Мария-Склодовка Кюри "на програма „Хоризонт 2020" на Европейския съюз, Fresher- Grand Agreement number: 954776- FRESHER-H2020-MSCA-NIGHT-2020- участник и подкрепя при изпълнение на дейностите.; Национален проект BG05SFPR001-3.002-0001 „От висше образование към заетост“. Период на реализиране на проекта BG05SFPR001-3.002-0001 „От висше образование към заетост“ 17.12.2024 г. – 17.12.2029 г.; Национален проект BG05M2OP001-2.013-0001 на МОН „Студентски практики“ – Фаза 2 за период 13.01.2020 г. – 31.12.2023 г (срок 3 години), финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 –2020 г.“ (ОП НОИР) и съфинансиран от Европейския социален фонд.; Национален проект BG05M2OP001-2.002-0001 на МОН „Студентски практики“ –Фаза I за период 2016г. – 2018 г. (срок 3 години), финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 –2020 г.“ (ОП НОИР) и съфинансиран от Европейския социален фонд.; Международен европейски проект- Да Винчи –„Виртуална болница"-2008.

В настоящия конкурс са представени за рецензиране един хабилитационен труд под формата на монография, една публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд и общо 53 пълнотекстови публикации. Публикациите в реферирани и индексирани списания по Scopus и Web of Science са общо 34 , като 23 са с IF индексирани в Clarivate Analytics (Thomson Reuters) и 11 публикации са с SCImago Journal Rang. Общ IF = 27, 83 и SJR = 1,664.; Публикациите в нереферирани списания са общо 19 ; 3 публикувани университетски учебника, 2 учебни ръководства ; 4 резюмета (1, 2, 3, 4) от участия в международни форуми, както и участия в 10 национални 68 участия в международни уебинари, като участията са отчетени на електронната платформа за форуми на Медицински университет -Пловдив.

Научните интереси на и огромната научна продукция на доц. Мария Вакрилова Бечева са в три направления: общественото здраве и здравните грижи (11.1, 12.2, 12.8, 12.10, 12.25, 12.26, 12.28, 12.29, 13.2, 13.9, 13.14, 13.17, 13.19, 23.1, 23.2, 24.1. Резюмета 1, 2 и 3.); обучение, включително в електронна среда (12.32, 13.5, 13.7, 13.8, 13.15, 13.16, 24.2. Резюме 4) и клиничната патология. (12.3, 12.11, 12.12, 12.13, 12.14, 12.15, 12.16, 12.17, 12.18, 12.19, 12.21, 12.22, 12.23, 12.30, 13.1.).

Приноси с особена стойност с теоретичен, научно-приложен и практически характер

- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд (11.1) с разработване и апробирана авторска кинезитерапевтична програма, прилагане на специфичен диагностичен алгоритъм, както и систематизиране на комплексен кинезитерапевтичен модел и последващо емпирично доказване на ефективността на разработената методика за лечение при хронична лумбална болка.
- При широк спектър от клинични състояния свързани с мускулно-скелетни дисфункции е систематизирано приложението на кинезитерапията в различни фази на възстановителния процес (12.2, 12.10, 12.25, 12.26, 12.29, 13.12, 13.9, 13.14, 13.19).
- Разработено е ръководство за „Кинезитерапия след ендопротезиране на стави“ (24.1) във връзка с нуждите на обучението на студентите от магистърска програма „Рехабилитация, Уелнес, Спа и Балнеолечение “ във факултет „Обществено здраве“ към МУ - гр. Пловдив.
- Проведени са задълбочени изследвания с съответни изводи и препоръки свързани с превенция и профилактика на социално значими заболявания (12.1, 12.4, 12.5, 12.6, 12.9, 12.27, 12.31, 13.11.). Изследванията се фокусират върху: разработване на целенасочени превантивни програми, насочени към ограничаване на рисковото поведение сред подрастващите; профилактичните мерки за намаляване на остеопорозата; систематизиране на основните мерки за първична профилактика на диабет тип 2; повишаване на обществената информираност относно възможностите за превенция на болестта на Алцхаймер; систематизирани са съвременните подходи за превенция на сърдечно-съдовите заболявания. Систематизиран е комплексният терапевтичен подход при остеопороза, включващ мултидисциплинарни интервенции. Систематизирани са основните компоненти на СПА концепцията, включващи природа, медицина, култура, спорт, хранене и козметика и др.

- В монографията (9.1) към тематично направление Спорт и здраве са разгледани ползите, които спортът носи за здравето, както и ролята на дисциплината физическо възпитание в образователната система за формиране на здравословни навици у подрастващите. Доказано е значението на спорта за физическото развитие, включително поддържане на мускулна маса, гъвкавост и забавяне на процесите на стареене. Обоснован е приносът на физическата активност за качеството на живот, чрез комплексно въздействие върху физическото и психичното здраве.
- Оригинална систематизация, методика и практически насоки, съобразени със съвременните изисквания на медицинската и козметичната практика е представена в учебникът "Класически, козметичен и рефлексорен масаж на лице и тяло" (23.3), предназначен за обучение на студенти и специалисти в областта на медицинските козметични грижи.
- В Ръководството "Сестрински грижи при деца и възрастни с увреждания "(24. 2.) за студентите от специалност "Медицинска сестра". е реализиран интердисциплинарен подход, който се състои от синтез от знания, факти и постулати от няколко научни области – медицина, здравни грижи, специална педагогика, етопедия, физиотерапия и рехабилитация.
- В областта на клиничната патология (12.3, 12.11, 12.12, 12.13, 12.14, 12.15, 12.16, 12.17, 12.18, 12.19, 12.21,12.22, 12.23, 12.30, 13.1.) са предоставени нови данни за протичането, лечението и дългосрочните последици на COVID-19; установени са връзки между онкологични заболявания, имунни механизми и инфекции; потвърдена е ефективността на съвременни терапевтични подходи (моноклонални антитела, медикаментозно лечение) и др.

Предвид цялостната многопластова изследователска и преподавателска дейност на доц. Мария Стамова Вакрилова Бечева, доктор, убедено считам, че има всички основания да ѝ бъде присъдена академичната длъжност "ПРОФЕСОР" в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве и ще гласувам положително за този избор.

03.09.2026 г
гр. София

Изготвил становището:
(проф. Дияна Добрева)

Допълнено на основание
Чл.5 §1, 6 "Б" Регламент (ЕС) 2016/679